

પ્રશ્નબેંક

વિષય - સંસ્કૃત

દ્વિતીય સત્ર

પ્રકરણ થી 1 :5

વર્ષ 26-2025 :

**ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને
તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર**

ધોરણ :8

ધોરણ -8
અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ
સમાવિષ્ટ એકમ - 1 થી 5

Sn816	સાદા તેમજ જોડાક્ષરયુક્ત પદો સાથેના વાક્યો તથા પરિચ્છેદનું અનુલેખન કરી શકે છે.
Sn817	સાદા તેમજ જોડાક્ષરયુક્ત પદો સાથેના વાક્યો તથા પરિચ્છેદનું શ્રુતલેખન કરી શકે છે.
Sn818	પાઠ્યપુસ્તકના આધારે તેમજ વ્યાવહારિક વાતચીત, ફકરા, કાવ્યપંક્તિ વગેરેના આધારે પૂછેલા સાદા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખી શકે છે.
Sn819	દિનચર્યા, પ્રસંગવર્ણન તથા કથાને લગતાં વાક્યોનું સ્વતંત્ર લેખન કરી શકે છે.
Sn822	ઉદાહરણના આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવા શબ્દો તથા વાક્યો લખી શકે છે.
Sn823	સરળ ગુજરાતી શબ્દો તથા વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરી શકે છે.
Sn824	ચિત્રોના આધારે એ વસ્તુનું નામ કે ક્રિયા ઓળખે અને સંસ્કૃતમાં લખી શકે છે.
Sn825	ચિત્રો, સારણી, કોષ્ટક, સમયપત્રક, જાહેરાત વગેરેના આધારે સંસ્કૃતમાં વાક્યો લખી શકે છે અને પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે.
Sn826	કંઠસ્થ કરેલ સુભાષિત કે પદ્યના કોઈ ભાગનું લેખન કરી શકે છે.
Sn827	સંભાષણ માટે આવશ્યક વ્યાવહારિક વ્યાકરણની લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે.

વિષય - સંસ્કૃત

ધોરણ - 8 (દ્વિતીય સત્ર)

સમાવિષ્ટ એકમ - 1 થી 5

અ. નિ. - Sn816 - સાદા તેમજ જોડાક્ષરયુક્ત પદો સાથેના વાક્યો તથા પરિચ્છેદનું અનુલેખન કરી શકે છે.

નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો

પ્રશ્ન - 1 આપેલા પરિચ્છેદનું સુવાચ્ય અક્ષરોમાં અનુલેખન કરો.(પ્રશ્નદીઠ 5 ગુણ)

- 1) વિવેકાનન્દવિદ્યાલયે खेलमहोत्सवः चलति। बालकाः प्रसन्नाः सन्ति। सर्वे कौशलस्य प्रदर्शनं कर्तुम् इच्छन्ति । कुत्रचित् धावनस्पर्धा चलति । बालकाः प्रयत्नपूर्वकं शीघ्रतया धावन्ति ।
- 2) कतिपयबालकाः उच्चैः वदन्ति 'धावतु धावतु त्वरितं धावतु ।'कुत्रचित् गोलक्षेपकस्पर्धा चलति । क्रमशः क्रीडकः लोहगोलकं क्षिपति ।कुत्रचित् कबड्डी चलति । कुत्रचित् क्रीडकः दीर्घलङ्घनं करोति । सम्यक्तया सर्वाः स्पर्धाः पूर्णाः भवन्ति ।
- 3) समापनकार्यक्रमस्य प्रारम्भः भवति । विद्यालयस्य आचार्यः स्व-स्थानतः उत्तिष्ठति वदति च "खेल महोत्सवे आगतानां प्रतिभागिनानां कृते अभिनन्दनम्। एषः अस्माकं प्रथमः खेलमहोत्सवः । अस्माकं शालायाम् अस्मिन् वर्षे नूतनः शिक्षकः नियुक्तः अस्ति ।
- 4) एतत् सर्वं तस्य प्रयासस्य फलम्। तमपि अभिनन्दनम्। अधुना अस्माकं विद्यालये व्यायामस्य प्रशिक्षणार्थं प्रशिक्षकः अपि अस्ति। सः प्रशिक्षणं दास्यति। अद्यारभ्य अस्माकं शालायां प्रतिवर्षं खेलमहोत्सवः भविष्यति ।
- 5) अस्माकं छात्राः राज्यकक्षायाः राष्ट्रकक्षायाः च खेलमहोत्सवे भागं ग्रहीष्यन्ति। अस्माकं शालायाः नाम उज्ज्वलं भविष्यति। जीवने खेलस्य महत्त्वम् अस्ति। खेलः सर्वाङ्गविकासार्थं साहाय्यं करोति।

- 6) चन्द्रगुप्तः - आर्य चाणक्य ! शीतकालः अस्ति। जनेषु कम्बलान् वितरतु।
चाणक्यः - महाराज ! इदानीम् अहं कम्बलान् मम गृहं नयामि। प्रभाते वितरिष्यामि ।
- 7) चन्द्रगुप्तः - तथा करोतु भवान्। (त्रयः चौराः प्रविशन्ति।)
प्रथमः - चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री चाणक्यः। एतत् तस्य गृहम् ।
द्वितीयः - अत्र तैलदीपः। समीपे पीठम्। पुस्तकानि...।
तृतीयः - धनं कुत्र ?
- 8) प्रथमः - अत्र तु नास्ति । द्वितीयं प्रकोष्ठं प्रविशामः ।
द्वितीयः - आश्चर्यम् ! शैत्यम् अधिकम् अस्ति... ।
तृतीयः - कम्बलाः समीपे एव सन्ति...।
प्रथमः - तथापि एषः महाशयः ।
द्वितीयः - स्वयं कम्बलस्य उपयोगं न करोति।
तृतीयः - पुनश्च अधः शयनं करोति। आश्चर्यम्!
प्रथमः - तर्हि चाणक्यं पृच्छामः। ज्ञातव्यं तस्य रहस्यम् ।
- 9) प्रथमः - आर्य! वयं चौराः स्मः। चौरकार्याय आगताः। महोदय! आश्चर्यम् अस्ति।
द्वितीयः - शैत्यम् अस्ति। कम्बलाः समीपे सन्ति। तथापि भवान् किमर्थम् उपयोगं न करोति ?
- 10) दीपावलिः धार्मिकः उत्सवः अस्ति। अयम् उत्सवः शरत्कालस्य मध्ये भवति।
अस्मिन् दिने जनाः प्रसन्नाः भवन्ति। गृहे गृहे मिष्टान्नानां निर्माणं भवति। सर्वे लक्ष्मीपूजनं कुर्वन्ति। दीपावलिः प्रकाशस्य उत्सवः अस्ति। रात्रौ दीपकानाम् आभा सर्वेषां मनांसि हरति।

અ. નિ. - Sn817 - સાદા તેમજ જોડાક્ષરયુક્ત પદો સાથેના વાક્યો તથા પરિચ્છેદનું શ્રુતલેખન કરી શકે છે.

ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો

પ્ર. - 1 શિક્ષક શુદ્ધ ઉચ્ચારણથી આપેલ વાક્યો બોલશે અને વિદ્યાર્થીઓ તે વાક્યોનું શ્રુતલેખન કરશે. (પ્રશ્નદીઠ 2 ગુણ)

- 1) પુત્રી મમ ખલુ નિદ્રાતિ।
- 2) ચલ! ચલ! રે ખલ ચોરબિડાલ।
- 3) પુત્રી સુન્દરશયને નિદ્રાતિ।
- 4) વાયસઃ કર્ણકઠોરં વદતિ।
- 5) પુત્રી શોભનગાત્રી અસ્તિ।
- 6) ભૌ ભૌ મા કુરુ કાર્યવિહીન।
- 7) રે રે મશક મા કુરુ ગાનમ્।
- 8) પુત્રી કિં કરોતિ?
- 9) મા સ્પૃશ મા દશ રક્તપિપાસો।
- 10) માતા મશકં કિં કથયતિ?
- 11) બાલકાઃ પ્રસન્નાઃ સન્તિ।
- 12) વિવેકાનન્દવિદ્યાલયે ખેલમહોત્સવઃ ચલતિ।
- 13) ક્રીડકઃ લોહગોલકં ક્ષિપતિ।
- 14) એષઃ અસ્માકં પ્રથમઃ ખેલમહોત્સવઃ।
- 15) કુત્રચિત્ કબડ્ડી ચલતિ।
- 16) એકચક્ષુઃ કઃ અસ્તિ?
- 17) રથઃ કુત્ર યાતિ?

- 18) भोजनान्ते पेयं तक्रम्।
- 19) रथः वायुवेगेन चलति।
- 20) चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री चाणक्यः।
- 21) वयं तु प्रतिदिनं पापं कुर्मः।
- 22) सूर्यः उदयं भवति।
- 23) सूर्योदयः प्रभाते भवति।
- 24) बालकवृन्दं प्रभातकाले खेलति।
- 25) मम शुनकः पठितुं न जानाति।
- 26) राजेशस्य सुधाखण्डः अस्ति।
- 27) जनेभ्यः कम्बलान् वितरतु।
- 28) मनीषस्य उपनेत्रम् अस्ति।
- 29) कम्बलाः दरिद्रजनानां कृते सन्ति।
- 30) चाणक्यस्य गृहे के प्रविशन्ति?

निबन्ध प्रकारना प्रश्नो

प्रश्न - 1 शिक्षક નીચેના પરિચ્છેદનું શુદ્ધ ઉચ્ચારણ કરશે અને વિદ્યાર્થીઓ શ્રુતલેખન કરશે. (પ્રશ્નદીઠ 5 ગુણ)

- 1) एकः काकः बहु तृषितः अस्ति। सः जलार्थं भ्रमति। काकः गृहस्य उद्याने आगच्छति। तत्र एकः घटः पश्यति। घटे स्वल्पं जलम् अस्ति। काकः शिलाखण्डान् आनयति घटे पूरयति। जलम् उपरि आगच्छति । काकः सन्तोषेण जलं पिबति।
- 2) संस्कृतभाषा प्राचीनभाषा अस्ति। संस्कृतं भारतस्य महत्त्वपूर्णा भाषा अस्ति। अनेकाः भारतीयभाषाः संस्कृतभाषातः उत्पन्नाः। संस्कृतभाषा देववाणी अस्ति इति अपि वदन्ति। अस्माभिः संस्कृतभाषा पठनीया। संस्कृतभाषा सुन्दरा अस्ति।

- 3) एकस्य काकस्य मुखे रोटिका अस्ति। सः वृक्षस्य शाखायां तिष्ठति। तत्र एकः शृगालः आगच्छति। शृगालः काकस्य प्रशंसां करोति। काकः तस्य वचनं श्रुत्वा गायति। यदा सः गायति तदा रोटिका भूमौ पतति। शृगालः रोटिकां खादति। सः शीघ्रं पलायनं करोति।
- 4) हिमालयः एकः महान् पर्वतः अस्ति। सः पर्वतानां नृपः इति उच्यते। हिमालयः भारतस्य उत्तरदिशायां स्थितः अस्ति। हिमालये अनेकानि उन्नतानि शिखराणि सन्ति। हिमालयात् बह्व्यः नद्यः प्रवहन्ति। हिमालयः भारतस्य रक्षकः अस्ति।
- 5) अहं रामपुरनामके ग्रामे वसामि। मम ग्रामः सुन्दरः अस्ति। अत्र एकः विशालः जलाशयः अस्ति। अत्र एकः विद्यालयः अपि अस्ति। सर्वे बालकाः बालिकाश्च विद्यालये पठन्ति। ग्रामस्य परितः क्षेत्राणि सन्ति। मम ग्रामः सुन्दरः अस्ति।
- 6) कालिदासः श्रेष्ठः कविः अस्ति। सः मम प्रियः कविः अस्ति। कालिदासः संस्कृतभाषायां काव्यानि अरचयत्। सः नाटकानि अपि अलिखत्। कालिदासस्य काव्यानि सुन्दराणि सन्ति। सर्वे जनाः कालिदासस्य आदरं कुर्वन्ति।

અ. નિ. - Sn818 - પાઠ્યપુસ્તકના આધારે તેમજ વ્યાવહારિક વાતચીત, ફકરા, કાવ્યપંક્તિ વગેરેના આધારે પૂછેલા સાદા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃતમાં લખી શકે છે.

હેતુલક્ષી પ્રશ્નો

પ્રશ્ન 1 – કાવ્યપંક્તિ અને ફકરાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

1) રે રે વાયસ કર્કશકણ્ઠ !

મા રટ મા રટ કર્ણકઠોરમ્ ।

શ્રાન્તા ક્લાન્તા પુનરનુનીતા

પુત્રી મમ ખલુ નિદ્રાતિ ॥ ૧ ॥

મ્યાંવ્ મ્યાંવ્ મા કુરુ ઘોરવિરાવં

ચલ ચલ રે ખલ ચોર બિડાલ।

સ્લિગ્ધા મુગ્ધા સેવિતદુગ્ધા

પુત્રી મમ ખલુ નિદ્રાતિ ॥ ૨ ॥

1) કા નિદ્રાતિ?

() માતા

() પુત્રી

() બિડાલ:

() વાયસ:

2) વાયસસ્ય કણ્ઠઃ કીદૃશઃ અસ્તિ?

() મધુર:

() કોમલ:

() કર્કશ:

() મૃદુ:

3) માતા કં 'રે રે' ઇતિ સમ્બોધયતિ?

() વાયસમ્

() બિડાલમ્

() કુક્કુરમ્

() પુત્રીમ્

4) બિડાલઃ કિં કરોતિ?

() ગાયતિ

() ઘોરવિરાવમ્

() ક્રીડતિ

() ખાદતિ

5) માતા બિડાલં કિં કથયતિ?

() ચલ ચલ રે ખલ ચોર બિડાલ

() આગચ્છ રે બિડાલ

() દુગ્ધં પિવ

() નિદ્રાં કુરુ

द्वेऽजवाली प्रश्नो

आपेला इकराना आधारे नीचेना प्रश्नोना जवाब आपो. (प्रश्नदीठ 2 गुण)

- 1) 'खल चोर' इति कस्य कृते उक्तम्?
- 2) बिडालः कीदृशं शब्दं करोति?
- 3) पुत्री किं करोति?
- 4) स्निग्धा का अस्ति?
- 5) कः कर्कशकण्ठः अस्ति?

2) विवेकानन्दविद्यालये खेलमहोत्सवः चलति। बालकाः प्रसन्नाः सन्ति। सर्वे कौशलस्य प्रदर्शनं कर्तुम् इच्छन्ति । कुत्रचित् धावनस्पर्धा चलति । बालकाः प्रयत्नपूर्वकं शीघ्रतया धावन्ति । कतिपयबालकाः उच्चैः वदन्ति 'धावतु धावतु त्वरितं धावतु । कुत्रचित् गोलक्षेपकस्पर्धा चलति । क्रमशः क्रीडकः लोहगोलकं क्षिपति । कुत्रचित् कबड्डी चलति । कुत्रचित् क्रीडकः दीर्घलङ्घनं करोति । सम्यक्तया सर्वाः स्पर्धाः पूर्णाः भवन्ति ।

- 1) विवेकानन्दविद्यालये कः उत्सवः चलति?
(A) दीपोत्सवः (B) खेलमहोत्सवः
(C) वार्षिकोत्सवः (D) सांस्कृतिकमहोत्सवः
- 2) सर्वे बालकाः कीदृशाः सन्ति?
(A) दुःखिताः (B) क्रुद्धाः
(C) प्रसन्नाः (D) भीताः
- 3) के शीघ्रतया धावन्ति?
(A) शिक्षकाः (B) आचार्याः
(C) प्रशिक्षकाः (D) बालकाः
- 4) के उच्चैः वदन्ति - 'धावतु धावतु त्वरितं धावतु'?
(A) कतिपयबालकाः (B) सर्वे पितरः
(C) वृद्धाः (D) कोऽपि न

- 5) 'शीघ्रतया' इत्यस्य पदस्य समानार्थकं पदं किम्?
 (A) मन्दं मन्दं (B) शनैः
 (C) त्वरितं (D) उच्चैः
- 3) एकचक्षुर्न काकोऽयं बिलमिच्छन्न पन्नगः ।
 क्षीयते वर्धते चैव न समुद्रो न चन्द्रमाः ॥ १ ॥
 चतुर्मुखो न च ब्रह्मा वृषारूढो न शङ्करः ।
 निर्जीवी च निराहारी अजस्रं धान्यभक्षणम् ॥ २ ॥
1. सूची इव कः बिलम् इच्छति?
 (A) पन्नगः (B) शङ्करः
 (C) वृषः (D) काकः
2. कः चतुर्मुखः अस्ति किन्तु ब्रह्मा न?
 (A) शङ्करः (B) हलम्
 (C) काकः (D) वृषभः
3. हलं कीदृशं वर्तते?
 (A) सजीवम् (B) निर्जीवम्
 (C) जीवसहितः (D) जीवितः
4. 'अजस्रं धान्यभक्षणम्' कः करोति?
 (A) काकः (B) पन्नगः
 (C) हलम् (D) सिंहः
5. 'पन्नगः' इत्यस्य शब्दस्य अर्थः कः?
 (A) सर्पः (B) खगः
 (C) गजः (D) मीनः

- 4) चन्द्रगुप्तः - आर्य चाणक्य ! शीतकालः अस्ति। जनेषु कम्बलान् वितरतु ।
चाणक्यः - महाराज ! इदानीम् अहं कम्बलान् मम गृहं नयामि। प्रभाते वितरिष्यामि ।

चन्द्रगुप्तः - तथा करोतु भवान्। (त्रयः चौराः प्रविशन्ति ।)

प्रथमः - चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री चाणक्यः । एतत् तस्य गृहम् ।

द्वितीयः - अत्र तैलदीपः। समीपे पीठम् । पुस्तकानि...

तृतीयः - धनं कुत्र ?

प्रथमः - अत्र तु नास्ति । द्वितीयं प्रकोष्ठं प्रविशामः ।

- 1) कीदृशः कालः अस्ति?

(A) ग्रीष्मकालः

(B) वर्षाकालः

(C) शीतकालः

(D) वसन्तकालः

- 2) चन्द्रगुप्तः चाणक्यं किं वितर्तुं कथयति?

(A) वस्त्राणि

(B) कम्बलान्

(C) फलानि

(D) धनम्

- 3) चाणक्यः कदा कम्बलान् वितरिष्यति?

(A) अद्य

(B) श्वः

(C) प्रभाते

(D) रात्रौ

- 4) कति चौराः प्रविशन्ति?

(A) एकः

(B) द्वौ

(C) त्रयः

(D) चत्वारः

- 5) चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री कः अस्ति?

(A) विदुरः

(B) चाणक्यः

(C) प्रथमः चौरः

(D) कश्चित् न

- 5) चन्द्रः अस्तं गच्छति
सूर्यः उदयं गच्छति ।
परितो भवति प्रकाशः
मन्दं चलति समीरः

कलिकावृन्दं विकसति
लतिकावृन्दं विलसति
निद्रा तन्द्रा भग्ना
जनता कर्मणि लग्ना
सकले नव उल्लासः
वदने वदने हासः ॥

मधुपो भवति सधीरः ॥

- 1) चन्द्रः कुत्र गच्छति?
(A) उदयम् (B) अस्तम्
(C) समीरः (D) मधुपः
- 2) परितः किं भवति?
(A) तमः (B) अन्धकारः
(C) प्रकाशः (D) दीपः
- 3) समीरः कथं चलति?
(A) शीघ्रम् (B) मन्दम्
(C) उच्चैः (D) न चलति
- 4) कस्य वृन्दं विकसति?
(A) लतिकानाम् (B) वृक्षाणाम्
(C) कलिकानाम् (D) फलानाम्
- 5) जनता कुत्र लग्ना अस्ति?
(A) निद्रायाम् (B) भोजने
(C) कर्मणि (D) क्रीडायाम्

અ. નિ. - Sn819 - દિનચર્યા, પ્રસંગવર્ણન તથા કથાને લગતાં વાક્યોનું સ્વતંત્રલેખન કરી શકે છે.

નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો

પ્રશ્ન 1 – આપેલા વિષય પર નીચેના શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને સંસ્કૃત ભાષામાં 5 વાક્યોની રચના કરો. (પ્રશ્નદીઠ 5 ગુણ)

- 1) પ્રભાતવર્ણનમ્
સૂર્યોદયઃ, આકાશઃ, પુષ્પમ્, યજ્ઞઃ, જનાઃ, બાલકાઃ, પ્રસન્નતા
- 2) મમ દિનચર્યા
ઉત્તિષ્ઠામિ, સ્નાનમ્, પૂજા, અલ્પાહારઃ, વિદ્યાલયઃ, રમણાંગણમ્, ભોજનમ્, શયનમ્
- 3) રમણમહોત્સવઃ
બાલકાઃ, કૌશલ્યમ્, સ્પર્ધા, સ્પર્ધકાઃ, ધાવનસ્પર્ધા, ગોલક્ષેપકસ્પર્ધા, કબડ્ડી, દીર્ઘલઙ્ઘનમ્, સમાપનકાર્યક્રમઃ
- 4) મમ વિદ્યાલયઃ
વિદ્યાલયસ્ય નામ, વર્ગખંડઃ, શિક્ષકાઃ, છાત્રાઃ, ઉદ્યાનમ્, સુધાખંડઃ, હરિતફલકમ્
- 5) મમ ગ્રામઃ
ગ્રામસ્ય નામ, મન્દિરમ્, વિદ્યાલયઃ, જનાઃ, તડાગઃ, ઉદ્યાનમ્, રમણાલયઃ

અ. નિ. - Sn822 - ઉદાહરણના આધારે સંસ્કૃત ભાષામાં નવા શબ્દો તથા વાક્યો લખી શકે છે.

અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો

પ્ર. - 1 આપેલાં ઉદાહરણ અનુસાર વાક્યમાં પરિવર્તન કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.	રાધા ભ્રમતિ	રાધા ભ્રમિષ્યતિ
1.	મહેશઃ વદતિ	_____
2.	રાજેશઃ ચલતિ	_____
3.	દીપિકા ખાદતિ	_____
4.	હર્ષઃ હસતિ	_____
5.	લેખા પઠતિ	_____

પ્ર. - 2 આપેલાં ઉદાહરણ અનુસાર વાક્યમાં પરિવર્તન કરો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.	ભોજન -	ભોજનાન્તે
	વર્ષા	_____
	નિશા	_____
	દિન	_____
	અભ્યાસ	_____
	વિદ્યા	_____

પ્ર. - 3 આપેલાં ઉદાહરણ અનુસાર વાક્યમાં પરિવર્તન કરો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.	પ્રિતેશ:	પુસ્તકમ્ -	પ્રિતેશસ્ય પુસ્તકમ્ અસ્તિ ।
1)	_____		(સુધીરઃ, દૂરભાષઃ)
2)	_____		(પ્રકાશઃ, કારયાનમ્)
3)	_____		(ગોવિન્દઃ, સુવર્ણમ્)
4)	_____		(જયેશઃ, દ્વિચક્રિકા)
5)	_____		(સુરેન્દ્રઃ, વિમાનમ્)

પ્ર. - 4 આપેલાં ઉદાહરણ અનુસાર વાક્યમાં પરિવર્તન કરો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

1)	_____	। (છાત્રઃ, પુસ્તકમ્)
2)	_____	। (ભક્તઃ, પ્રસાદમ્)
3)	_____	। (નિર્ધનઃ, ભોજનમ્)
4)	_____	। (ક્રીડકઃ, કન્દુકમ્)
5)	_____	। (જનઃ, ફલમ્)

પ્ર. - 4 આપેલાં ઉદાહરણ અનુસાર વાક્યમાં પરિવર્તન કરો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

1)	શિક્ષકઃ	-	_____
2)	કવિઃ	-	_____
3)	શિષ્યઃ	-	_____
4)	પક્ષી	-	_____
5)	દેવઃ	-	_____

અ. નિ. - Sn823 - સરળ ગુજરાતી શબ્દો તથા વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરે છે.

હેતુલક્ષી પ્રશ્નો

પ્રશ્ન 1 નીચેના વાક્યો માટે યોગ્ય સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

1. ‘મારી પુત્રી સૂતી છે.’ વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. મામ્ પુત્રી નિદ્રાતિ।
- B. મમ પુત્રી નિદ્રાતિ।
- C. મહ્યમ્ પુત્રી નિદ્રાતિ।
- D. મમ પૂત્રઃ નિદ્રાતિ।

2. ‘પુત્રી શું કરે છે?’ વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. પુત્રી કથં કરોતિ?
- B. પુત્રી કીદૃશં કરોતિ?
- C. પુત્રી કિં કરોતિ?
- D. પુત્રી કિં ન કરોતિ?

3. ‘પુત્રી થાકેલી છે.’ વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. પુત્રી શ્રાન્તા અસ્તિ।
- B. પુત્રી ક્લાન્તા અસ્તિ।
- C. પુત્રી અનુનિતા અસ્તિ।
- D. પુત્રી કુશલા અસ્તિ।

4. ‘ઢાગડો કર્કશ કંઠવાળો છે.’ વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. પિકઃ કર્કશકણ્ઠઃ અસ્તિ।
- B. કાકઃ કર્કશકણ્ઠઃ નાસ્તિ।
- C. કાકઃ મધુર કણ્ઠઃ અસ્તિ।
- D. કાકઃ કર્કશકણ્ઠઃ અસ્તિ।

5. ‘પુત્રી સુંદર અંગોવાળી છે.’ વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. પુત્રી શોભનગાત્રી અસ્તિ।
- B. પુત્રી શોભનદાત્રી અસ્તિ।
- C. પુત્રી અનુનીતા અસ્તિ।
- D. પુત્રી વિમલા અસ્તિ।

6. 'ફૂતરું મોટેથી ભસે છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. શ્વાન: શનૈ: ભષતિ।
- B. શ્વાન: ઉચ્ચૈ: ભષતિ।
- C. શ્વાન: મન્દં ભષતિ।
- D. શ્વાન: ઉચ્ચૈ: હસતિ।

7. 'રાકેશની શાળામાં ખેલમહોત્સવ ચાલે છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. રાકેશસ્ય વિદ્યાલયે ખેલ મહોત્સવ: ગચ્છતિ।
- B. રાકેશસ્ય વિદ્યાલયે ખેલમં ગચ્છતિ।
- C. રાકેશસ્ય વિદ્યાલયે ખેલમહોત્સવ: ચલતિ।
- D. રાકેશસ્ય વિદ્યાલય: ખેલમહોત્સવ નયતિ।

8) 'ખેલાડી લોખંડનો ગોળો ફેંકે છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. ક્રીડક: લોહગોલકં ક્ષિપતિ।
- B. ધાવક: લોહગોલક: ક્ષિપતિ।
- C. ક્રીડક: લોગોલક: ક્ષિપતિ।
- D. ક્રીડક: લોહગોલકમ્ નયતિ।

9) 'આ આપણો પ્રથમ ખેલમહોત્સવ છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. એતત્ અસ્માકં પ્રથમ: ખેલમહોત્સવ:।
- B. એષ: અસ્માકં પ્રથમ: ખેલમહોત્સવ:।
- C. એષ: મમ પ્રથમ: એષોત્સવ:।
- D. એષ: વયં પ્રથમ: ખેલમહોત્સવ:।

10. 'રમત સર્વાંગી વિકાસ માટે સહાય કરે છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. ખેલ: સર્વાંગીણવિકાસાર્થ સાહાય્યં કરોતિ।
- B. ખેલં સર્વાંગીણવિકાસાર્થ સાહાય્યં કરોતિ।
- C. ખેલં સર્વાંગીણવિકાસાર્થ સાહાય્યં કુર્વન્તિ:।
- D. ખેલેન સર્વાંગીણવિકાસાર્થ સાહાય્યં કુર્વન્તિ।

11. 'હાથી ધીમે ચાલે છે.-' વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. ગજા: મન્દં ચલતિ।
- B. ગજ: મન્દં ચલતિ।
- C. ગજ: મન્દં ચલન્તિ।
- D. ગજં મન્દમ્ ચલતિ।

12. ‘બાળકો ઝડપથી દોડે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. બાલકા શીઘ્રમ્ ધાવતિ।
 - B. બાલકાઃ શીઘ્રઃ ધાવતિ।
 - C. બાલકાઃ શીઘ્રં ધાવન્તિ।
 - D. બાલકઃ શીઘ્રં ધાવતિ।
13. ‘મહિલા શ્લોક ગાય છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. મહિલા શ્લોકં ગાયતિ।
 - B. મહિલા શ્લોકઃ ગાયતિ।
 - C. મહિલા શ્લોકં ગાયન્તિ।
 - D. મહિલા શ્લોકં ગાયસિ।
14. ‘જીવનમાં શાનું મહત્વ છે?’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. જીવને કિં મહત્વં અસ્તિ?
 - B. જીવને કસ્ય મહત્વમ્ અસ્તિ?
 - C. જીવને કિમર્થં મહત્વં અસ્તિ?
 - D. જીવનમ્ કસ્ય કસ્ય મહત્વમ્ અસ્તિ?
15. ‘જયંત ઇન્દ્રનો પુત્ર છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. જયંતઃ ઇન્દ્રસ્ય પુત્રઃ આસીત્ ।
 - B. જયંતઃ ઇન્દ્રસ્ય પુત્રઃ ભવત્ ।
 - C. જયંત ઇન્દ્રસ્ય પુત્રઃ આસીત્।
 - D. જયંતઃ ઇન્દ્રસ્ય પુત્રઃ અસ્તિ।
16. ‘ભોજનના અંતે શું પીવું જોઈએ?’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. ભોજનાન્તે કિં પેયમ્?
 - B. ભોજનાન્તે કિં પિબમ્?
 - C. ભોજનાન્ અન્તે કિં ન પેયમ્?
 - D. ભોજન નાન્તે કિં પેયમ્?
17. ‘સારથિ જમીન પર ઊભો છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.
- A. સારથિઃભૂમૌ ચલતિ।
 - B. સારથિઃ ભૂમૌ તિષ્ઠતિ।
 - C. સારથિઃ પર્વતાગ્રે તિષ્ઠતિ।
 - D. સારથિઃ ભૂમૌ નયતિ।

18. ‘રથ વાયુવેગથી ચાલે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. રથ: વાયુવેગે ચલન્તિ।
- B. રથ વાયુવેગેન યાન્તિ।
- C. રથ: વાયુવેગેન ચલતિ।
- D. રથા: વાયુવેગેન ચલતિ।

19. ‘લોકોને ધાબળાનું વિતરણ કરો.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. જનેભ્ય: કમ્બલાન્ વિતરતી।
- B. જનેભ્ય: કમ્બલં નયતિ।
- C. જનેભ્ય: કમ્બલાન્ વિતરતુ।
- D. જનેભ્ય: કમ્બલં નયતુ।

20. ‘ઠંડી વધારે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. શૈત્યમ્ અધિકં નાસ્તિ।
- B. શૈત્યમ્ અધિકં અસ્તુ।
- C. શૈત્યમ્ અધિક: અસ્તિ
- D. શૈત્યમ્ અધિકમ્ અસ્તિ।

21) ‘ચંદ્ર આથમે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. ચન્દ્ર: અસ્તં ગચ્છતિ।
- B. ચન્દ્ર: અસ્ત: ગચ્છતિ।
- C. ચન્દ્રં અસ્તં ગચ્છતિ।
- D. ચન્દ્ર: ઉદયં ગચ્છતિ।

22) ‘સૂર્ય ઊગે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. સૂર્ય: ઉદયં ગચ્છતિ।
- B. સૂર્ય ઉદયં ગચ્છતિ।
- C. સૂર્ય: ઉદય: ગચતિ।
- D. સૂર્ય: ઉદયં ગચ્છન્તિ।

23) ‘બાળકો સવારના સમયે રમે છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. બાલક: પ્રાત:કાલે ખેલન્તિ।
- B. બાલકા: પ્રાત:કાલે ખેલન્તિ।
- C. બાલક: પ્રાત:કાલે ખેલતિ।
- D. બાલકાન્ પ્રાત:કાલે ખેલતિ।

24) ‘સૂર્યોદય પછી લોકો શું કરે છે?’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. સૂર્યોદયસ્ય અનન્તરં જનાનાં કિં કુર્વન્તિ?
- B. સૂર્યોદયસ્ય અનન્તરં જનાઃ કિં કુર્વન્તિ?
- C. સૂર્યોદયસ્ય અનન્તરં જનેભ્યઃ કિમ્ કરોતિ?
- D. સૂર્યોદયસ્ય અનન્તરં જનઃ કિં કરોતિ?

25) ‘આ આપણું સાહસ છે.’ – વાક્ય માટે સંસ્કૃત વાક્ય પસંદ કરો.

- A. એતત્ અસ્માકં સાહસમ્।
- B. એષઃ અસ્માકં સાહસમ્।
- C. એતત્ અસ્માકં સાહસમ્।
- D. એષઃ વયં સાહસમ્।

પ્ર. – 2 આપેલ શબ્દ માટેનો સંસ્કૃત શબ્દ વિકલ્પમાંથી શોધીને લખો.

1. હળવાં કપડાંમાં

- A) શોભનવસને
- B) સુમનવદને
- C) સુખમયવસને
- D) સુન્દરશયને

2. કાગડો

- A) વાયસઃ
- B) પાયસમ્
- C) કપોતઃ
- D) કોકિલઃ

3. લાડ લડાથેલી

- A) અવિનિતા
- B) અવિપુલા
- C) અનુનીતા
- D) ક્લાન્તા

4. મચ્છર

- A) મસઃ
- B) ચષકઃ
- C) વાયસઃ
- D) મશકઃ

5. થાકેલી

- A) શ્રાન્તા
- B) ક્લાન્તા
- C) વિમલા
- D) કુશલા

6. મોટો અવાજ

- A) ચોરવિરાવ
- B) ચોરબિડાલઃ
- C) ઘોરવિરાવઃ
- D) ઘોરબિડાલઃ

7. દિટોડી

A) સારિકા

C) ગૃધ:

B) ટિટિટભ:

D) તિત્તિર:

8. રીંછ

A) ભલ્લુક:

C) શુનક

B) ગણ્ડક:

D) હરિણ:

9. ધુવડ

A) કૌશિક:

C) કાક:

B) કપોત:

D) કુક્કુટ:

10. લોખંડનો ગોળો

A) લોહસ્તમ્ભ:

C) લોહગોલક:

B) દીર્ઘગોલક:

D) લોહખણ્ડ:

11. લાંબીફ્લુ

A) દીર્ઘધાવનમ્

C) દીર્ઘગોલકમ્

B) દીર્ઘક્ષેપકમ્

D) દીર્ઘલઙ્ઘનમ્

12. ઝડપથી

A) ઝચ્ચૈ:

C) ગમનમ્

B) ત્વરિતમ્

D) મન્દમ્

14. ગોળાફેફ

A) ગોલક્ષેપ:

C) દીર્ઘલઙ્ઘનમ્

B) ગોલકમ્

D) લોહગોલકમ્

15. દરરોજ

A) પ્રતિદિનમ્

C) શ્વ:

B) અઘ:

D) હ્ય:

16. શરૂઆત

A) સમાસમ્

C) આરમ્ભ:

B) કાલ:

D) સમય:

17. આંખ

A) વક્ષ:

C) કર્ણ:

B) શક્ર:

D) ચક્ષુ:

18. બળદ

A) પુરઃ

B) વરાહઃ

C) વૃષઃ

D) વૃકઃ

19. વીંટી

A) કુઞ્ચિકા

B) મુદ્રિકા

C) પ્રેષિતા

D) ચન્દ્રિકા

20. ચારમુખવાળા

A) ચતુર્મુખઃ

B) પઞ્ચમુખઃ

C) ચતુર્જિહ્વા

D) ચતુર્ચક્ષુઃ

21. ક્યારે

A) કુત્ર

B) કદા

C) કતિ

D) કિમ્

22. દર

A) અજસ્રમ્

B) બિલમ્

C) વ્યજનમ્

D) લવિત્રમ્

23. પગ વગરનો

A) અપદઃ

B) અપર્ણમ્

C) અમુખઃ

D) અજસ્રમ્

24. સતત

A) તુચ્છમ્

B) પિચ્છમ્

C) અજસ્રમ્

D) સ્વયમ્

25. શિયાળો

A) શીતકાલઃ

B) ગ્રીષ્મકાલઃ

C) વર્ષાકાલઃ

D) શરદકાલઃ

26. કામળો

A) કમલઃ

B) કમ્બલઃ

C) કઙ્કતમ્

D) કઙ્કણમ્

28. નીચે

A) અધઃ

B) ઉપરિ

C) મધ્યે

D) પરિતઃ

29. ઓરડો

- A) ગૃહમધ્યમ્
- C) પ્રકોષ્ઠ:

- B) ગૃહમ્
- D) ખણ્ડમ્

30. ઠંડી

- A) શીતલમ્
- C) શેવનમ્

- B) શીલમ્
- D) શૈત્યમ્

31. ગરીબ

- A) ધનવાન:
- C) દરિદ્ર:

- B) વૃદ્ધ:
- D) સધીર:

32. ચારેબાજુ

- A) અગ્રત:
- C) પૃષ્ઠ:

- B) પરિત:
- D) અધ:

33. આળસ

- A) નિદ્રા
- C) ભગ્ના

- B) ચન્દ્ર:
- D) તન્દ્રા

34. ભમરો

- A) મધુપ:
- C) સધીર:

- B) મધુર:
- (D) મક્ષિકા

35. પવન

- A) પરિત:
- C) સધીર:

- B) રવ:
- D) સમીર:

36. પક્ષી

- A) વીટપ:
- C) રવ:

- B) ખગ:
- D) મધૂપ:

અતિ દ્વંકજવાબી પ્રશ્નો

પ્ર. ૩ – આપેલા શબ્દને સંસ્કૃતમાં લખો.

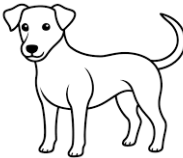
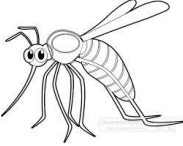
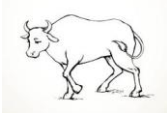
(પ્રશ્નદીઠ ૧ ગુણ)

- ૧) કાગડો -
- ૨) થાકેલી -
- ૩) કોમળ -
- ૪) સુંદર અંગોવાળી -
- ૫) મચ્છર -
- ૬) મોટો અવાજ -
- ૭) નાનું ક્ષતરૂં -
- ૮) ભૂંડ -
- ૯) ચકોર -
- ૧૦) મેના -
- ૧૧) ધુવડ -
- ૧૨) ચિત્તો -
- ૧૩) રીંછ -
- ૧૪) શરૂઆત -
- ૧૫) લાંબીફૂદ -
- ૧૬) સારી રીતે -
- ૧૭) દોડવીર -
- ૧૮) સાપ -
- ૧૯) વીંટી -
- ૨૦) ચાર મુખવાળો -
- ૨૧) પગ વગરનો -
- ૨૨) સતત -
- ૨૩) ઈન્દ્ર -
- ૨૪) ઓરડો -
- ૨૫) ચોક -

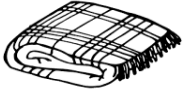
અ. નિ. - Sn824 - ચિત્રોના આધારે એ વસ્તુનું નામ કે ક્રિયા ઓળખે
અને સંસ્કૃતમાં લખી શકે છે.

હેતુલક્ષી પ્રશ્નો

પ્રશ્ન - 1 ચિત્ર જોઈને યોગ્ય વિકલ્પ ફરતે કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

1		સ્ત્રી	કાક:	બાલક:	શિશુ:
2		પુત્રી	માતા	પિતા	ભ્રાતા
3		મૃગ:	સિંહ:	શશક:	શુનકવરાક:
4		મશક:	કપોત:	મયૂર:	કોકિલ:
5		મૂષક:	સિંહ:	સર્પ:	મૃગ:
6		ભલ્લૂક:	કુક્કુર:	મૂષક:	વૃષભ:

7		सर्पिणी	कुक्कुरः	बिडालः	भल्लुकः
8		दीर्घलङ्घनम्	कबड्डी	लोहगोलक्षेपणम्	खो-खो
9		कबड्डी	पादकन्दुकक्रीडा	हस्तकन्दुकक्रीडा	लोहगोलक्षेपणम्
10		प्रार्थनाखण्डः	विद्यालयः	खेलाङ्गणम्	गृहम्
11		विद्यालयः	खेलाङ्गणम्	गृहम्	ओषधालयः
12		दीर्घलङ्घनम्	धावनस्पर्धा	लोहगोलक्षेपणम्	खो-खो
13		पण्डितः	शिक्षकः	बालकः	वैद्यः
14		त्रिचक्रिका	द्विचक्रिका	बसयानम्	रथः
15		घटः	कङ्कतम्	मुद्रिका	कङ्कणम्

16		सूचिः	खडगः	हलम्	लेखनी
17		हलम्	त्रिशूलम्	छत्रम्	यष्टिका
18		कुम्भकारः	वैद्यः	आचार्यः	सैनिकः
19		रसम्	जलम्	दुग्धम्	पत्रम्
20		युतकम्	कम्बलम्	पत्रम्	ध्वजः
21		सङ्गणकम्	लेखनी	पुस्तकम्	फलकम्
22		चौरः	आरक्षकः	ग्राहकः	आपणिकः
23		नौका	दण्डदीपः	दीपः	तैलम्
24		क्रीडनकम्	गायनम्	नृर्तनम्	भोजनम्
25		विष्णुः	रामः	ब्रह्मा	शङ्करः

પ્રશ્ન- 2 ચિત્ર જોઈને ખાલી જગ્યા પૂરો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

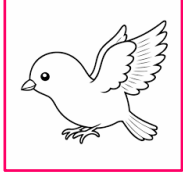
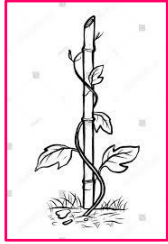
1		 (ગાયન્તિ, ધાવન્તિ)
2		 (હલમ્, ફલમ્)
3		 (ધનમ્, મુદ્રિકા)
4		 (પત્રમ્, ચલચિત્રમ્)
5		 (ત્રિનેત્રધારી, એકચક્ષુઃ)

પ્રશ્ન - 3 યોગ્ય જોડકાં જોડો.

(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

	અ	બ
1		મ્યાંવ્ મ્યાંવ્ મા કુરુ ઘોરવિરાવમ્
2		રે! રે! વાયસ કર્કશકણ્ઠ

3		रे! रे! मशक मा कुरु गानम्।
4		पुत्री मम खलु निद्राति।
5		उच्चैर्मा भष शुनकवराक!

	अ	ब
1	सूर्योदयः	
2	लतिकावृन्दः	
3	पत्रम्	
4	खगः	

5	नूपुरः	
---	--------	---

અ.નિ. - 825- ચિત્રો, સારણી, કોષ્ટક, સમયપત્રક, જાહેરાત વગેરેના આધારે સંસ્કૃતમાં વાક્યો લખી શકે છે અને પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે

નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો

પ્રશ્ન 1 -આપેલ ચિત્રના આધારે નીચેના શબ્દોનો પ્રયોગ કરીને સંસ્કૃતમાં વાક્યો લખો. (પ્રશ્નદીઠ 5 ગુણ)

1.

ઉદ્યાનમ્, વૃક્ષાઃ, બાલકાઃ, ક્રીડા, ચલતિ

2.

વર્ષા, નદી, વૃક્ષઃ, જલમ્, છાત્રાઃ

3.

करोति, पश्यति, रचयति, धावति, खेलति

4.

वृषभः, गृहम्, कृषकः, सूर्यः, कूपः

ટ્રેકજવાબી પ્રશ્નો

પ્રશ્ન - 2 આપેલ સારણી, કોષ્ટક તથા જાહેરાતના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો .
(પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

સારણી - પ્રાણિનાં પરિચય:

જીવ:	કાર્યમ્
મશક:	રક્તપિપાસ:
વિડાલ:	ઘોરવિરાવ:
સર્પ:	દંશનમ્
શુનકવરાક:	ભૌ ભૌ કરોતિ
કાક:	કર્કશકણ્ઠ:

- 1) કાકસ્ય કણ્ઠ: કીદૃશ:?
- 2) સર્પ: કિં કરોતિ?
- 3) રક્તપિપાસ: ક: અસ્તિ?
- 4) ક: ઘોરવિરાવં કરોતિ?
- 5) ગલૂડિયાને સંસ્કૃતમાં શું કહેવાય?

પ્રશ્ન.2 (B) નીચે આપેલા વર્તુળ પરથી પાંચ વાક્યો બનાવો.

પ્રશ્ન - 2 (II) આપેલ ચિત્ર જોઈને તેની નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચીને પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

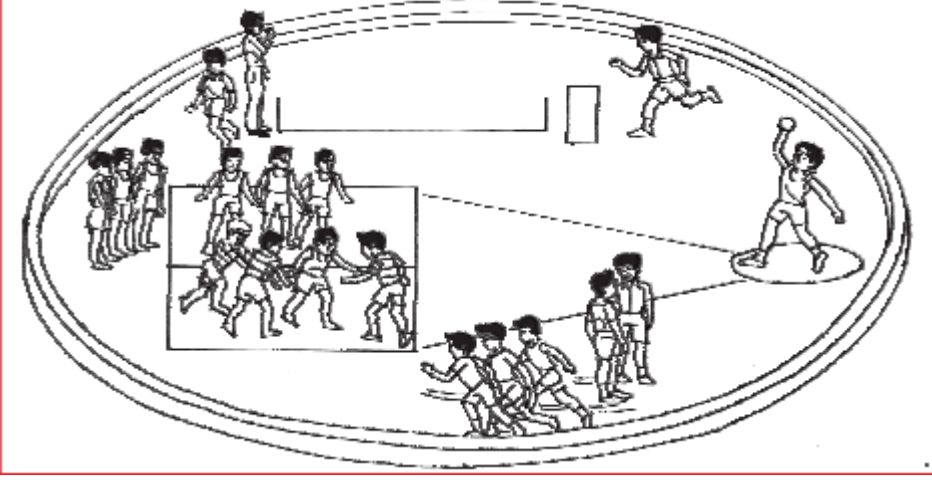

एका पिपीलिका गच्छति। मार्गे गजः तां दृष्ट्वा कथयति - "रे पिपीलिके! मम मार्गतः दूरी भव अन्यथा अहं त्वां मर्दयिष्यामि। पिपीलिका किमपि न वदति। अनन्तरं पिपीलिका शुण्डाग्रं प्रविशति दंशति च । गजः त्रस्तः भवति। सः स्वीकरोति यत् संसारे कोऽपि न तुच्छः न च उच्चः । सर्वे समानाः सन्ति ।

પ્રશ્ના: -

1. માર્ગે ગજ: કાં પશ્યતિ?
2. ગજ: પિપીલિકાં કિં કથયતિ ?
3. પિપીલિકા કુત્ર પ્રવિશતિ ?
4. ક: ત્રસ્ત: ભવતિ ?
5. ગજ: અન્તે કિં સ્વીકરોતિ ?

પ્રશ્ન.2 (D) આપેલા ચિત્ર પરથી પાંચ વાક્યો બનાવો.

પ્ર. 2 (E) આપેલી જાહેરાતના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

જાહેરાત- 1

વિજ્ઞાપનમ્- खेलमहोत्सवविज्ञापनम्

खेलमहोत्सवः

दिनाङ्कः - ०१-०२-२०२६

स्थानम् - सरदारभवनम्

समयः - प्रातः ९:०० वादने

मुख्य-अतिथिः - राज्यखेलमन्त्रीः

आयोजकः - शिक्षामण्डलम्

- 1) खेलमहोत्सवस्य स्थानं किम्?
- 2) खेलमहोत्सवस्य समयः कः अस्ति?
- 3) खेलमहोत्सवः कदा अस्ति?
- 4) खेलमहोत्सवस्य आयोजकः कः?
- 5) खेलमहोत्सवे मुख्य-अतिथिः कः अस्ति?

વિજ્ઞાપનમ્ - કલા ઉત્સવ:

एतस्मिन् राज्यकला-उत्सवे सर्वेषां स्वागतम् अस्ति ।

स्थानम् - कर्णावती

विशेषता - वैशेषिकी कलाप्रदर्शनम्

लघुबालकाः संगीत-गायन-नर्तन-वादनादि स्पर्धाषु स्वप्रतिभां प्रदर्शयिष्यन्ति ।

सम्पर्कसङ्ख्या- ૩૧૩૨૪૩૫૪૦૦

- 1) ઉત્સવસ્ય નામ કિમ્ અસ્તિ?
- 2) કુત્ર સર્વેષાં સ્વાગતમ્ અસ્તિ?
- 3) કલા-ઉત્સવસ્ય સ્થાનં કુત્ર?
- 4) સમ્પર્કસંખ્યા કા અસ્તિ?
- 5) લઘુબાલકાઃ કાસુ સ્પર્ધાસુ સ્વપ્રતિભાં પ્રદર્શયિષ્યન્તિ?

વિજ્ઞાપનમ્

શિરસ્ત્રાણ (Helmet) -જાગરૂકતા-અભિયાનમ્

માર્ગે વાહનચાલનકાલે શિરસ્ત્રાણસ્ય (Helmet) ધારણમ્ જીવનરક્ષણાય અત્યાવશ્યકમ્ અસ્તિ। ક્ષણસ્ય પ્રમાદઃ અપિ મહાન્ અનર્થ જનયિતું શક્નોતિ।

◆ શિરસ્ત્રાણં ધારય — જીવનં રક્ષ ।

◆ નિયમપાલનં કુરુ — સુરક્ષિતં યાહિ ।

◆ દ્વિચક્રિકાયાં યાત્રાયાં શિરસ્ત્રાણમ્ અનિવાર્યમ્ ।

સ્વજીવનસ્ય તથા પરિવારસ્ય સુરક્ષાયૈ શિરસ્ત્રાણધારણં નિત્યં કુરુત।

જાગરૂકઃ ભવ — સુરક્ષિતઃ યાહિ શિરસ્ત્રાણં વિના યાત્રા ન કર્તવ્યા!

સંકલ્પં કુર્મઃ — સુરક્ષાપૂર્વકં વાહનં ચાલયામઃ।

- 1) વિજ્ઞાપનં કસ્ય વિષયે અસ્તિ?
- 2) શિરસ્ત્રાણં કિમર્થમ્ અત્યાવશ્યકમ્?
- 3) કેન વિના યાત્રા ન કર્તવ્યા?
- 4) શિરસ્ત્રાણમ્ કદા અનિવાર્યમ્?
- 5) કિં સંકલ્પં કુર્મઃ?

વિજ્ઞાપનમ્

ભવ્ય: વસ્ત્રમેલા

ભુજનગરે મહતી: વસ્ત્રપ્રદર્શની-વિક્રયમેલા
આયોજ્યતે। અત્ર સર્વેષાં કૃતે નવીનાનિ પારમ્પરિકાનિ ચ વસ્ત્રાણિ
અસ્મિન્ એવ સ્થાને ભજ્યન્તે।

- ◆ ગુજરાતીય-હસ્તકલા-વસ્ત્રાણિ ।
- ◆ રેશમી-સૂતી-ઊર્ણ-વસ્ત્રસમૂહા: ।
- ◆ વિવાહોત્સવોપયોગીનિ વિશેષવસ્ત્રાણિ ।

ગૃહિણ્ય:, યુવકા:, પરિવારા: ચ સાદરં આમન્ત્રિતા:।

સ્થાનમ્ : ભુજનગરમ્
દિનાઙ્ક: ૨૪/૦૨/૨૦૨૬
સમય: પ્રાત: ૧૦.૦૦ વાદને

વસ્ત્રમેલા – સૌન્દર્યસ્ય પરમ્પરાયા: ઉત્સવ:!

1. વસ્ત્રમેલા કુત્ર અસ્તિ?
2. કે સાદરં આમન્ત્રિતા:?
3. વસ્ત્રમેલા કસ્મિન્ દિનાઙ્કે અસ્તિ?
4. વસ્ત્રમેલાયાં કાનિ વિશેષવસ્ત્રાણિ મિલન્તિ?
5. વસ્ત્રમેલા કસ્યા: પરમ્પરાયા: ઉત્સવ:?

અ. નિ. - Sn826 - કંઠસ્થ કરેલા સુભાષિત કે પદ્યના કોઈ ભાગનું
લેખન કરી શકે છે.

નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો

પ્રશ્ન - 1 આપેલ પદ્ય પૂર્ણ કરો.

(પ્રશ્નદીઠ 5 ગુણ)

1. રે રે વાયસ|
..... નિદ્રાતિ ||
2. મ્યાવ્ મ્યાવ્.....|
..... નિદ્રાતિ ||
3. ઉચ્ચૈર્મા|
..... નિદ્રાતિ ||
4. રે રે મશક|
..... નિદ્રાતિ ||
5. ચન્દ્ર અસ્તં|
..... સધીરઃ ||
6. કલિકાવૃન્દં|
..... હાસઃ||
7. પથિ પથિ|
..... ગાવઃ ||
8. હસ્તે હસ્તે|
..... ગાયમ્ ||

અ. નિ. -Sn827 - સંભાષણ માટે આવશ્યક વ્યાવહારિક વ્યાકરણની લેખિત અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે.

અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો

પ્રશ્ન 1-(A) ઉદાહરણ મુજબ અન્ય વાક્યો બનાવો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.- અંશ: પુસ્તકમ્ । અંશસ્ય પુસ્તકમ્ ।

1. _____ (હર્ષિત: ,અઙ્કની)
2. _____ (મહેશ: ,પુષ્પમ્)
3. _____ (છાત્ર: , પુસ્તકમ્)
4. _____ (રામ: , ધનમ્)
5. _____ (વૃદ્ધ: ,ઉપનેત્રમ્)

પ્રશ્ન 1-(B) ઉદાહરણ મુજબ અન્ય વાક્યો બનાવો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.- અહં પશ્યામિ । વયમ્ પશ્યામઃ ।

1. અહં નમામિ _____
2. અહં ક્રીડામિ _____
3. અહં વદામિ _____
4. અહં લિખામિ _____
5. અહં પઠામિ _____

પ્રશ્ન 1-(C) ઉદાહરણ મુજબ વાક્યોને પરિવર્તિત કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.- રમિલા ખાદતિ । રમિલા ખાદિષ્યતિ ।

1. કીર્તનઃ ક્રીડતિ _____
2. મીરા ચલતિ _____
3. રાકેશઃ પઠતિ _____
4. કમલઃ પતતિ _____
5. નિલેશઃ વદતિ _____

પ્રશ્ન 1-(D) ઉદાહરણ મુજબ શબ્દોને પરિવર્તિત કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.- બાલકઃ - બાલકાઃ ।

1. ગજઃ - _____
2. યગઃ - _____
3. વૃક્ષઃ - _____
4. મધુપઃ - _____
5. ચૌરઃ - _____

પ્રશ્ન 1-(E) ઉદાહરણ મુજબ ક્રિયાઓને પરિવર્તિત કરો. (પ્રશ્નદીઠ 1 ગુણ)

ઉદા.- વદતિ - વદન્તિ ।

1. પશ્યતિ - _____
2. નયતિ - _____
3. પ્રવિશતિ - _____
4. યાદતિ - _____
5. ધાવતિ - _____